

Verslag aan Koning Albert II

Op vrijdag 8 oktober hebt u mij belast met een verduidelijkingsopdracht "met de zeven partijen die rond de tafel zaten om de standpunten dichterbij elkaar te brengen over het dossier Brussel-Halle-Vilvoorde, de herfinanciering van Brussel, de bevoegdheidsoverdrachten aan de gefedereerde entiteiten en de financieringswet, met inbegrip van de verduidelijking van de gevolgen".

In het kader van die opdracht heb ik op dinsdag 12 oktober (Wouter Van Besien), woensdag 13 oktober (Caroline Gennez, Wouter Beke, Geert Bourgeois en Jean-Michel Javaux) en donderdag 14 oktober (Joëlle Milquet en Elio Di Rupo) een ontmoeting gehad met de voorzitters (of, in het geval van de N-VA, een vervanger) van de zeven politieke partijen die de voorbije maanden intensief onderhandeld hebben.

Zoals U mij gevraagd hebt, heb ik aan iedereen de tijd gegeven om haar of zijn standpunten over de belangrijkste thema's te verduidelijken. Ik heb bovendien een aantal ideeën afgetoetst en geprobeerd te weten te komen op welke vlakken en in welke mate er bij welke partijen nog onderhandelingsruimte bestaat.

Op basis van die gesprekken heb ik bijgaande tekst geschreven, die ik beschouw als het best haalbare communautaire akkoord dat met de zeven betrokken partijen te vinden is. Een akkoord met respect voor wat leeft ten zuiden en ten noorden van de taalgrens. Een akkoord dat tegemoet komt aan de breed gedragen Vlaamse roep naar verandering, maar dat ook tegemoet komt aan de bekommernissen van de Franstaligen.

Deze tekst is het resultaat van een uitermate moeilijke evenwichtsoefening tussen partijen met enorm uiteenlopende programma's.

Deze tekst is een compromis, maar dan wel een compromis met duidelijke keuzes. In het verleden is te vaak gekozen voor ingewikkelde constructies die de problemen nadien alleen maar vergroot hebben. Van die onheilzame weg moeten we afstappen. In het belang van een efficiënter, zuiniger en meer responsabiliserend beleid. In het belang van een slagkrachtige overheid met focus op haar kerntaken en op een gezonde financiële huishouding. In het belang van een sociale zekerheid die onze welvaartsstaat in stand houdt. Een sociale zekerheid vóór de armen en niet ván de armen. Dit compromis is ook een evenwichtsoefening waarbij elk element zijn belang heeft in het vinden van dit delicate evenwicht.

Ik heb deze tekst op zondag 17 oktober aan de voorzitters van de zeven partijen bezorgd en hen verzocht mij tegen maandagmiddag 18 oktober er mij hun antwoord op te geven, zodat ik daarover mondeling kan rapporteren in het onderhoud dat we, conform onze afspraak van 8 oktober, die middag hebben.

Bart De Wever

17 oktober 2010

INHOUDSTAFEL

Politieke vernieuwing	4
Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	7
Gezondheidszorg	12
Bijzondere financieringswet	17
Gezinsbeleid – Kinderbijslag	24
Justitie	26
Verruiming en homogenisering	29
BHV en Brussel	35
Bijlage 1 : Technische uitwerking nieuw financieringssysteem	39
Bijlage 2 : Essentie van het nieuwe financieringsmodel	47

POLITIEKE VERNIEUWING

De zeven onderhandelende partijen beslisten om de zogenaamde politieke vernieuwing tot onderdeel te maken van het institutioneel akkoord. Tenslotte kan het politieke bedrijf een frisse wind best gebruiken. Het beeld van de politicus in de publieke opinie moet verbeteren. Alleen op die manier zal de politiek in staat zijn om talentvolle mensen aan te trekken en te behouden. Bovendien moeten de politici in tijden van economische crisis en op een ogenblik dat van de burgers bepaalde offers gevraagd worden, zelf het goede voorbeeld geven door te besparen waar dat mogelijk en wenselijk is.

De volgende regering engageert zich ertoe om hierover met het parlement in open debat te gaan, bij voorkeur over de grenzen van meerderheid en oppositie heen. De regering zal ter zake een aantal voorstellen doen en alle fracties uitnodigen om die constructief te bespreken en vervolgens te realiseren. Dat debat moet zonder taboes worden gevoerd, maar ook zonder te vervallen in populisme of poujadisme. Politici die hard werken en een grote verantwoordelijkheid dragen, hebben recht op een behoorlijke verloning. Dat is immers noodzakelijk om kwaliteitsvolle mensen aan te trekken, maar het moet wel loon naar werk zijn, zonder excessen.

Onderstaande voorstellen hebben als doel om het politiek bedrijf transparanter en democratischer te maken. Ze kunnen eraan bijdragen het vertrouwen van de burgers in het politieke bestel te verhogen.

1. Regering

Het aantal ministers en/of staatssecretarissen van de volgende regering wordt beperkt.

2. Parlement

De volgende regering neemt het initiatief om alle parlementsleden, zowel de federale als die van de deelstaten, hetzelfde statuut te geven, en de vergoedingsregels (onder meer de 'per diem' voor opdrachten) van de verschillende parlementen op elkaar af te stemmen.

In dat kader

- Wordt het aantal bureauleden (voorzitter, ondervoorzitters, secretarissen) en het aantal quaestoren beperkt (streefdoel: halvering);
- Wordt de extra vergoeding voor de parlementsvoorzitters, bovenop hun parlementaire vergoeding, gehalveerd;
- Wordt de extra vergoeding voor de andere bureauleden, voor de commissievoorzitters en voor de fractievoorzitters verminderd. Als algemene regel geldt dat de vergoeding in verhouding staat tot de verantwoordelijkheid van het mandaat;
- Wordt de leeftijd waarop parlementsleden hun pensioen kunnen opnemen, afgestemd op de algemene regels in de publieke en de privésector;
- Wordt voor verplaatsingsvergoedingen het wettelijk voorgeschreven tarief gebruikt;
- Wordt de uittredingsvergoeding voor parlementsleden beperkt tot maximum 2 jaar. Indien het gewezen parlements lid in die periode een betrekking vindt (privé of publieke sector), wordt in voorkomend geval slechts het verschil tussen het loon en de uittredingsvergoeding betaald.
- Wordt het parlementair zomerreces ingekort (15 september).
- Gebeurt de toekenning van middelen en medewerkers aan de fracties aan het begin van de zittingsperiode en voor de hele duur ervan ongeacht gebeurlijke wijzigingen in de samenstelling ervan.

3. Senaat

De Senaat wordt beperkt in haar samenstelling en de taakstelling wordt aangepast aan de hervormde institutionele architectuur.

4. Monarchie

Er wordt uitvoering gegeven aan de aanbevelingen van het Bureau van de Senaat inzake de dotaties aan leden van de Koninklijke familie (zie Parl. St. Senaat, nr. 4-1335/1 - 2008/2009).

Door onder meer de herziening van een aantal grondwetsartikelen wordt de Koninklijke functie gemoderniseerd.

5. Ethiek in de politiek

- Politici die kandideren en verkozen worden, moeten hun (laatste) mandaat opnemen.
- Dubbele kandidaatstelling voor het Europees Parlement en een deelstaatparlement wordt verboden.
- Het wordt verboden tegelijk effectief kandidaat en kandidaat-opvolger te zijn. Doordat politici verplicht worden het laatste mandaat op te nemen, kan het aantal kandidaat-opvolgers verminderd worden.
- De inperking van de cumulatie van een parlementair mandaat met een lokaal uitvoerend mandaat wordt onderzocht.
- Er komt een deontologische code voor parlementsleden en regeringsleden (inclusief inzake beleggingen).
- De wetgeving over de openbare aanbestedingen wordt aangescherpt om belangenvermenging tegen te gaan. Er wordt onderzocht hoe belangenvermenging tussen een politiek mandaat en een functie in de privésector kan worden tegengegaan.
- Kabinetsleden met een functie vergelijkbaar met kabinetschef en adjunct-kabinetschef worden verplicht een mandatenlijst en een vermogensaangifte in te dienen
- Partijen kunnen het Rekenhof vragen, in samenwerking met het Planbureau, de budgettaire impact van hun verkiezingsprogramma te berekenen.

6. Administratie

Voor federale ambtenaren wordt het beschermingsstatuut van "klokkenluider" ingevoerd.

WERKGELEGENHEID EN ARBEIDSMARKT

1. Meer bevoegdheden voor de Gewesten en de Gemeenschappen

De sociaaleconomische situatie verschilt grondig tussen Vlaanderen, Wallonië en Brussel. Om een beleid op maat te kunnen voeren, worden er meer bevoegdheden naar de deelstaten overgeheveld.

a. Controle op de beschikbaarheid en bestraffing van werklozen

De huidige taakverdeling tussen de federale overheid (RVA) en de gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling (Forem, Actiris, VDAB, Arbeitsamt) is niet optimaal en veroorzaakt dubbelwerk. Om dat te verhelpen, wordt volgende nieuwe taakverdeling afgesproken:

- Het normatieve kader (de regelgeving) blijft op het federale niveau;
- De Gewesten krijgen de volledige uitvoerings- en beslissingsbevoegdheid inzake de passende dienstbetrekking en passende opleiding, het actief zoekgedrag, de vrijstellingen (wegens opleiding of familiale en sociale redenen) en de bestraffing van werklozen. Ze kunnen ervoor kiezen om de controle en de sanctiemaatregel zelf uit te voeren, of om dat over te laten aan de federale overheid (RVA). De Gewesten worden voor de toepassing van deze bevoegdheden geresponsabiliseerd.

Op basis van de Europese richtsnoeren kunnen de federale overheid en de Gewesten gemeenschappelijke doelstellingen afspreken over de intensiteit van de begeleiding van werkzoekenden, en kunnen ze hierover een nieuw samenwerkingsakkoord sluiten.

b. Doelgroepenbeleid

De volgende regering zal het doelgroepenbeleid volledig overhevelen naar de Gewesten, zowel de maatregelen ten aanzien van werkzoekenden en werknemers als van werkgevers. Enkel de generieke of structurele RSZ-bijdragevermindering (o.m. voor de lage lonen) blijft behouden op het federale niveau.

De overheveling omvat:

- de doelgroepgerichte activering van de RVA-werkloosheidsuitkeringen (Activa, Win Win, doorstromingsprogramma's, Sine, startbaan, vrijstelling wegens beroepsopleiding).
- de activering van het leefloon (OCMW artikel 60/61)
- de diverse 'categorale' RSZ-kortingen voor werknemers (50+, jongeren, langdurig werklozen), werkgevers (+1+2+3 plan), enkele specifieke sectoren (baggeraars, universiteiten, wetenschappelijk onderzoek, wetenschappelijke Maribel, jongerenbonus non-profit), de RSZ-vrijstelling voor gesubsidieerde contractuelen (GESCO)
- de fiscale vrijstelling op de bedrijfsvoorheffing voor enkele sectoren (baggeraars, sleepvaart, zeevisserij, koopvaardij, wetenschappelijk onderzoek, kunstenaars, onthaalouders).

De deelstaten krijgen volledige bestedingsautonomie voor de budgetten die met de overgedragen bevoegdheid samenhangen. Ze kunnen dus autonoom de doelgroepcriteria, het bedrag en de duurtijd van 'categorale' loonkostensubsidies bepalen. Ze kunnen het overgehevelde budget (met inbegrip van eventuele overschotten) naar eigen inzicht besteden voor diverse vormen van arbeidsmarktbeleid in de brede zin van het woord (loonkostenmaatregelen, opleiding en begeleiding van werkzoekenden, tewerkstellingsprogramma's,...).

c. Arbeidsbemiddeling

Conform de principiële toewijzing in de Bijzondere Wet over de Hervorming der Instellingen van de bevoegdheid voor arbeidsbemiddeling aan de Gewesten, zullen de nog federale programma's voor de Plaatselijke Werkgelegenheidsagentschappen (PWA), outplacement en de begeleiding van leefloners aan de Gewesten worden overgedragen.

Wat de **Plaatselijke Werkgelegenheidsagentschappen** betreft worden de regio's volledig bevoegd voor zowel de definitie van de doelgroep als voor de bepaling van de activiteiten in de PWA's.

Inzake **outplacement** worden de regio's volledig verantwoordelijk voor:

- de inhoudelijke vereisten die niet vastliggen in de federale CAO's 51 en 82;
- de terugbetaling van de outplacementkosten aan de bedrijven (in het kader van herstructurering), inclusief de bestaande middelen;
- het opleggen van een sanctie aan werkgevers die geen outplacement aanbieden (de opbrengst van de sanctiemaatregelen gaat naar het Gewest).

De toeleiding tot de arbeidsmarkt van **leefloners** (in het kader van artikel 60/61 van de OCMW-wetgeving) wordt eveneens overgeheveld naar de Gewesten.

d. Betaald Educatief Verlof en Industrieel Leerlingwezen

Onderwijs, vorming en beroepsopleiding zijn een exclusieve bevoegdheid van de Gemeenschappen. Met het oog op de homogenisering van de bevoegdheidspakketten zullen de resterende federale stelsels van Betaald Educatief Verlof en Industrieel Leerlingwezen naar de Gemeenschappen worden overgeheveld.

e. Loopbaanonderbreking in de publieke sector

Nu al bepalen de Gemeenschappen en de Gewesten de criteria voor loopbaanonderbreking van hun eigen personeel, maar staat de federale overheid in voor de betaling van de RVA-uitkeringen.

Door ook de financiering van het stelsel van loopbaanonderbreking in die respectieve onderdelen van de publieke sector over te dragen aan de Gemeenschappen resp. de Gewesten, maakt de nieuwe regering de deelstaten ook financieel verantwoordelijk voor het beleid dat ze ter zake voeren.

Wegens hun apart statuut (privésektor) vallen de contractuele personeelsleden van het onderwijs niet onder die maatregel.

f. Economische migratie

De Gewesten reiken vandaag al de arbeidsvergunningen voor vreemde werknemers (arbeidskaarten A, B en C) uit, maar het is de federale overheid die bevoegd is voor de regelgeving. Om de Gewesten in staat te stellen een coherent beleid van economische migratie te voeren, zal de nieuwe regering onderzoeken onder welke voorwaarden (gelet op de band met het toelatings- en verblijfsrecht) de regelgevende bevoegdheid voor de arbeidskaarten A, B en C naar de Gewesten kan worden overgedragen.

g. Overige

Ten slotte zullen de volgende programma's worden overgeheveld naar de Gemeenschappen of Gewesten:

- de startbaanovereenkomsten in het kader van de 'gobale' projecten bij de Gemeenschappen en Gewesten;
- de start- en stagebonus voor stagiairs uit het alternerend onderwijs;
- de werkhervattingstoelage voor oudere werklozen en éénoudergezinnen;
- de resterende federale programma's voor sociale economie, zoals geregeld in het Samenwerkingsakkoord van 30 mei 2005, dat zal worden opgezegd

2.Financiële responsabilisering

Om de Gewesten aan te sporen een zo doelgericht en doeltreffend mogelijk beleid te voeren en om hen te laten delen in de vruchten van dat beleid, is het nodig ze financiële verantwoordelijkheid voor dat beleid te geven. Het mechanisme dat daarvoor wordt toegepast, is best eenvoudig en transparant. Het is ook nodig te voorzien in een redelijke overgangstermijn, teneinde elk Gewest in staat te stellen de nieuwe bevoegdheidsverdeling te 'internaliseren'.

Het federale budget dat wordt overgeheveld naar de deelstaten wordt bij aanvang (jaar 1) bepaald op basis van de huidige omvang en regionale verdeling van de federale programma's die worden overgeheveld. Deze uitgangspositie weerspiegelt de actuele behoefte in de verschillende regio's. Deze verdeling evolueert in een overgangperiode van tien jaar geleidelijk naar een verdeling volgens fiscale capaciteit. Concreet betekent dat:

Jaar 1: 100% behoefte, 0% fiscale capaciteit

Jaar 2: 90% behoefte, 10% fiscale capaciteit

Jaar 3: 80% behoefte, 20% fiscale capaciteit

Enz.

Jaar 11: 0% behoefte, 100% fiscale capaciteit

Voor de activering van RVA-uitkeringen is de woonplaats van de werkzoekende het verdelingscriterium, voor de RSZ-bijdragevermindering de werkplaats.

GEZONDHEIDSZORG

Door de verankering van het solidariteitsprincipe opent een volgende regering de weg naar een verdere bevoegdheidsoverdracht in de organisatie van de gezondheidszorg aan de Gemeenschappen. Deze bevoegdheidsoverdracht dient een dubbel doel.

Eenzijds komt ze tegemoet aan de internationale trend om de gezondheidszorg zo dicht mogelijk bij de patiënt te organiseren, zonder het belang van schaalvoordelen te negeren. Anderzijds maakt de overdracht het beide Gemeenschappen mogelijk een meer samenhangend beleid te voeren dat beantwoordt aan de noden van de eigen bevolking.

De bevoegdheidsoverdracht gebeurt door het uitdiepen van bestaande gemeenschapsbevoegdheden in functie van homogenisering en door het toewijzen van nieuwe bevoegdheden.

a. Uitdiepen van bestaande bevoegdheden

Een eerste beleidsdomein is *preventie*. Aangezien preventie al een exclusieve bevoegdheid van de Gemeenschappen is, verbindt de volgende regering zich ertoe om de rol van de federale overheid in dat domein tot een minimum te beperken door in een eerste fase wat volgt over te dragen aan de Gemeenschappen:

- De volledige bevoegdheid en de budgetten voor vaccinaties en vaccinatiecampagnes;
- De volledige bevoegdheid en de budgetten voor de preventieve opsporing van aandoeningen ("screening");
- De middelen gekoppeld aan het Nationaal Voedings- en Gezondheidsplan;
- De overdracht van de middelen voor bewustmakingscampagnes voor tandhygiëne in scholen.

De mogelijkheid blijft bestaan voor de federale overheid om initiatieven te nemen in het domein van de preventie, op voorwaarde dat zij hiervoor het voorafgaande akkoord van beide Gemeenschappen gekregen heeft.

In het kader van internationale verplichtingen, bijvoorbeeld bij de bestrijding van pandemieën, staat de federale overheid in voor de coördinatie van de initiatieven die de Gemeenschappen hier nemen.

Ook in de **gehandicaptenzorg** is een verdere homogenisering van de bevoegdheden noodzakelijk. Daarom verbindt de volgende regering zich ertoe dat een persoon met een handicap zich nog slechts tot één overheid moet wenden. Dat verhoogt niet alleen het gebruiksgemak, het draagt ook bij aan de administratieve vereenvoudiging en zorgt ervoor dat patiënten hun rechten beter kunnen doen gelden en dat voorkomen wordt dat zij verstoken blijven van tegemoetkomingen waarop zij recht hebben. Een eerste stap hierin is de overdracht van de bevoegdheid en de budgetten voor mobiliteitshulpmiddelen en van de directie-generaal Personen met een handicap aan de Gemeenschappen.

Een derde domein dat voordeel zal halen uit een verdere bevoegdheidsoverdracht aan de Gemeenschappen is de **ouderenzorg**. De volgende regering zal naast de overdracht van de desbetreffende budgetten eveneens zorgen voor een:

- De volledige overdracht aan de Gemeenschappen van de bevoegdheid voor de programmatie van de rust- en verzorgingstehuizen (RVT), de rustoorden voor bejaarden (ROB), de centra voor dagverzorging (CDV), de centra voor kortverblijf (KV) en de geïsoleerde SP- en G-diensten;
- De volledige overdracht aan de Gemeenschappen van de bevoegdheid voor het vastleggen van de erkenningsnormen voor RVT en CDV;
- De volledige overdracht aan de Gemeenschappen van de bevoegdheden voor de prijscontrole van ROB, RVT en CDV.

b. Toewijzing van nieuwe bevoegdheden

De huisarts, de apotheker en andere vlot bereikbare zorgverleners zijn onontbeerlijk om de gezondheidszorg dicht bij de mensen te brengen. Om dat doel te realiseren, is het van het grootste belang dat de Gemeenschappen een prominente rol krijgen in de organisatie van de **eerstelijnsgezondheidszorg**.

Daarom verbindt de volgende regering zich ertoe:

- De volledige bevoegdheid en de budgetten voor de geïntegreerde diensten voor thuisverzorging (GDT), de palliatieve zorg en de geestelijke gezondheidszorg (inclusief drugsbeleid) over te dragen aan de Gemeenschappen;
- De volledige bevoegdheid en de budgetten voor huisartsenkringen over te dragen aan de Gemeenschappen;
- De volledige bevoegdheid en budgetten voor het vastleggen van de voorwaarden voor het toekennen van de Impulso-fondsen.

Gekoppeld aan het drugsbeleid zal de volgende regering de Gemeenschappen bijkomende bevoegdheden geven voor het bestrijden van **verslavingen** door onder meer:

- Het Verslavingsfonds over te dragen aan de Gemeenschappen;
- De bevoegdheid en de budgetten voor de organisatie van de raadplegingen voor tabaksontwenning volledig over te dragen aan de Gemeenschappen;
- De procedures voor het opstellen en sluiten van overeenkomsten voor verslaafden op die manier aan te passen, dat de Gemeenschappen hierin op gelijke voet staan met de federale overheid.

Ook inzake **revalidatie en herscholing** zal de volgende regering het nodige doen om de procedures voor het opstellen en sluiten van overeenkomsten aan te passen, zodat de Gemeenschappen hun advies moeten geven over de typeovereenkomsten en het afsluiten van een specifieke overeenkomst moeten goedkeuren.

Wij moeten, zoals gezegd, blijven waken over de **kwaliteit** van onze gezondheidszorg. Daarbij is niet alleen een rol weggelegd voor de federale overheid maar ook voor de Gemeenschappen. De volgende regering zal daarom de wetgevende initiatieven nemen die het de Gemeenschappen mogelijk maken een aanvullende normerende bevoegdheid uit te oefenen. Het spreekt voor zich dat de normen die de Gemeenschappen bepalen geen afbreuk mogen doen aan de federale normen. Bovendien zullen de federale sanctiemechanismen aangepast worden om rekening te houden met de bijkomende normen van de Gemeenschappen.

Kwaliteit van de zorg staat niet los van kwaliteit van de omgeving. De leeftijd van onze **ziekenhuisinfrastructuur** neemt toe en we zullen hier voor grote uitdagingen komen te staan. Aangezien de noden voor de infrastructuur erg uiteenlopend zijn, zal de volgende regering de volledige bevoegdheid en budgetten voor de ziekenhuisinfrastructuur (nieuwbouw, vernieuwbouw, renovatie en groot onderhoud) overdragen aan de Gemeenschappen. De volgende regering legt de wijze waarop deze overheveling van budgetten gebeurt vast na overleg met de Gemeenschappen.

Uiteraard zullen de lopende afspraken gehonoreerd worden. In afwachting van het aflopen van deze afspraken zal de huidige wetgeving aangepast worden zodat de Gemeenschappen steeds hun akkoord moeten geven vooraleer er werken uitgevoerd kunnen worden.

In het kader van alle hierboven vermelde bevoegdheidsoverdrachten zal een systeem ontwikkeld worden dat de Gemeenschappen toelaat de vruchten te kunnen plukken van hun beleid.

3. Kennis- en informatiedeling

Opdat de nieuwe bevoegdheidsverdeling optimaal werkt en tot de beste resultaten leidt, is een goede communicatie tussen de verschillende partners van het grootste belang. Bovendien moeten de Gemeenschappen over de nodige informatie beschikken om doordachte en onderbouwde beslissingen te kunnen nemen in de hun toegewezen beleidsdomeinen.

Daarom verbindt de volgende regering zich ertoe om:

- Het beheerscomité van het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg uit te breiden met vertegenwoordigers van de Gemeenschappen;
- De Hoge Gezondheidsraad uit te breiden met vertegenwoordigers van de Gemeenschappen;
- Te voorzien in een vertegenwoordiging van de Gemeenschappen in het beheerscomité van E-Health;
- Aan de Gemeenschappen alle gegevensstromen en -bronnen ter beschikking te stellen die relevant zijn voor hun beleidsdomeinen.

Voorts zal de volgende regering voorzien in een vertegenwoordiging van de gemeenschappen in de beheersorganen van de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen.

BIJZONDERE FINANCIERINGSWET

Een belangrijk onderdeel van de institutionele hervorming is de herziening van de Bijzondere Financieringswet (BFW) teneinde meer efficiënte financieringsmechanismen voor de Gewesten en de Gemeenschappen op te zetten, die – mede in het licht van de vergrijzing – de welvaart op alle niveaus moeten helpen vrijwaren.

Het onderhavige concept houdt rekening met de twaalf principes die tijdens de preformatiefase zijn afgesproken. Het verhoogt op significante wijze de eigen fiscale ontvangsten van de deelstaten, maakt de Gewesten en de Gemeenschappen mede verantwoordelijk voor hun deel van de belastinginkomsten en verlicht zodoende de druk op de federale schatkist. Die gedeelde verantwoordelijkheid zal een belangrijke bijdrage leveren aan de leefbaarheid op lange termijn van de federale financiën en aan de stabiliteit van de overheidsfinanciën, wat cruciaal is voor het behouden van de interpersoonlijke solidariteit en het tegengaan van ‘verarming’. De baten en lasten van de conjuncturele en structurele ontwikkelingen in de belastingopbrengsten tussen de federale overheid en de Gewesten en de Gemeenschappen zullen immers op een meer evenwichtige manier worden verdeeld.

De huidige BFW ligt aan de basis van ongewenste budgettaire externaliteiten. Een relatieve verslechtering van de fiscale capaciteit kan leiden tot een lagere dotatie, ook al voert dat Gewest een goed beleid. Bovendien is het mogelijk dat de winst aan dotatie als gevolg van een relatieve verbetering van de fiscale capaciteit voor een Gewest niet opweegt tegen het hiermee gepaard gaande verlies aan solidariteitsbijdrage. Het nieuwe model verhelpt dat euvel.

Het nieuwe model bevat een solidariteitsmechanisme dat het volle effect van de fiscale capaciteit tempert. Bovendien blijven demografische parameters een belangrijke rol spelen in de financiering van de Gemeenschappen. Een structurele verarming van een of meer deelstaten is dus niet aan de orde.

1. Financiering van de Gewesten

In de nieuwe regeling worden de Gewesten gefinancierd met de opbrengst van de eigen gewestelijke belastingen (zoals in de huidige BFW), de opbrengst uit de gewestelijke personenbelasting en, in voorkomend geval, een solidariteitsbijdrage.

De dotaties die nu worden gefinancierd door een voorafname op de personenbelasting (Gemeenschappen en Gewesten) worden vervangen door de opbrengst van een eigen gewestelijke personenbelasting op basis van een “gesplitst tarief”-model.

Conform de twaalf principes voor de hervorming van de BFW wordt de gewestelijke tariefzetting progressief geconcipieerd'. De controle hierop zal in handen worden gegeven van een onafhankelijke instantie.

Om gestalte te geven aan de interregionale solidariteit, wordt een nieuw solidariteitsmechanisme ontworpen, dat betere beleidsimpuls geeft, een verzekering biedt tegen specifiek regionale schokken en helpt een structurele verarming van de betrokken deelstaten te vermijden. Om voor elke regio de drijfveer te bewaren om het inkomen van de eigen bevolking te verhogen, kan de solidariteit nooit het volledige verschil in fiscale capaciteit (gemeten op basis van het belastbaar inkomen per capita) met het rijksgemiddelde wegvlakken. Door de voorgestelde verticale aard van de solidariteit –vanuit de federale staat naar de betrokken gewesten – zal er geen transfer komen vanuit de meest welvarende regio.

2. Financiering van de Gemeenschappen

Wegens de Brusselse problematiek is een eigen fiscaliteit voor de Gemeenschappen voor sommigen geen optie. Dat belet niet dat ook hier duidelijker verantwoordelijkheden kunnen vastgelegd worden, in de eerste plaats door de middelen van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap niet langer uitsluitend van de federale schatkist te laten komen maar voor een deel van de door de Gewesten geheven personenbelasting.

Vanuit Vlaanderen en Wallonië zal er dus een transfer zijn naar de Vlaamse Gemeenschap resp. de Franse Gemeenschap. Vanuit het Brussels Gewest is er een transfer naar de andere Gemeenschappen en/of Gewesten. Net als bij de twee andere gewesten zal een bepaald percentage van de belastingopbrengsten waarover het BHG beschikt na toepassing van het

solidariteitsmechanisme worden toegewezen aan de Gemeenschappen (eventueel via de Gewesten), met als horizontale verdeelsleutel het relatief aantal scholieren/leerlingen. De hoogte van dit percentage hangt af van de overgedragen fiscale ruimte aan de Gewesten en van politieke arbitrage. Daarnaast blijft de BTW- dotatie uit de huidige Financieringswet behouden, zodat ook hier het leerlingencriterium – en dus de evolutie van de bevolking – blijft spelen.

De financiering van de Duitstalige Gemeenschap wordt niet gewijzigd.

3. Financiering van de federale overheid

Het voorgestelde financieringsmechanisme helpt de leefbaarheid van de federale overheid op lange termijn garanderen. Die kan zich voortaan met haar eigen inkomsten concentreren op haar eigen uitgavenverantwoordelijkheid. De federale overheid wordt m.a.w. voor haar eigen kerntaken beter geresponsabiliseerd.

Uiteraard zal de federale overheid, door het prijsgeven van fiscale ruimte, de BBP-elasticiteit van de opbrengsten uit de personenbelasting moeten delen met de deelstaten. Maar alle overheden, ook de federale, krijgen prikkels om beter zorg te dragen voor de gezamenlijke belastbare basis. Een erosie van de belastingopbrengsten van de federale overheid door fiscale hervormingen of de toename van aftrekposten kan immers evenzeer leiden tot een lagere BBP-elasticiteit van de personenbelasting. Het ligt niet voor de hand dat de Gemeenschappen en de Gewesten hiervoor een compensatie zouden moeten leveren. Ook in de huidige BFW wordt een aanzienlijk deel van de doorgestorte middelen volgens de opbrengsten uit de personenbelasting overgeheveld naar de Gemeenschappen en de Gewesten. Het beslag van die dotaties in procent van het BBP zal de komende jaren nog toenemen.

Overigens kunnen de deelstaten door, bijvoorbeeld, een overheveling van de financiering van de pensioenen van de eigen ambtenaren en onderwijzend personeel, een significante bijdrage leveren aan de financiële leefbaarheid van Entiteit I. De mate van de overdracht van middelen zal bepaald worden in functie van de algemene bijdrage van de Gemeenschappen en Gewesten in de sanering van de overheidsfinanciën. De federale overheid zal, samen met

de sociale zekerheid, van de belangrijkste terugverdieneffecten genieten van de verhoogde activiteitsgraad en de economische convergentie tussen de deelstaten.

4. Fiscale autonomie

Een grotere fiscale autonomie in de personen- en vennootschapbelasting moet de Gewesten in staat stellen de fiscaliteit te gebruiken als een volwaardig beleidsinstrument. Daarom worden de Gewesten exclusief bevoegd voor de vrijstellingen, de belastingaftrekken, -verminderingen of -vermeerderingen, de opcentiemen en de kortingen die betrekking hebben op hun bevoegdheden.

De budgettaire omvang van die nu nog federale maatregelen kan worden vastgesteld en als beleidsruimte over de Gewesten worden verdeeld. Afhankelijk van de afspraken over de inspanning die de Gewesten zullen leveren in het kader van de sanering van de overheidsfinanciën, zal ook hier de over te hevelen beleidsruimte kleiner zijn of mettertijd kleiner worden dan de huidige budgettaire omvang.

Specifiek zal de enveloppe die door de federale overheid ter beschikking wordt gesteld in het kader van de overheveling naar de Gewesten van de fiscale bevoegdheden met betrekking tot energie en huisvesting, jaarlijks evolueren volgens de mate waarin de betrokken regio voldoet aan vastgelegde normen inzake reductie van broeikasgasemissies.

a. Personenbelasting

De gewestelijke bevoegdheden inzake personenbelasting zijn niet alleen erg beperkt (max. 6.75% van de gelokaliseerde opbrengst van de personenbelasting (art. 9, §1, lid 3 Bijz.Fin.Wet)) maar kennen ook toepassingsmoeilijkheden

Daarom zal de bevoegdheid inzake personenbelasting worden uitgebreid tot de belasting voor niet-inwoners, en komt er een duidelijke uitwerking van de regionale bevoegdheid inzake personenbelasting met betrekking tot de onroerende inkomsten. De gewesten zullen voortaan expliciet en exclusief over de bevoegdheid beschikken invulling te geven aan de artikelen 12 tot en met 15 (aftrekken en vrijstellingen onroerende inkomsten) en artikel 104 (aftrekbare bestedingen) en 145 (belastingverminderingen) van het Wetboek Inkomstenbelastingen 1992. In het kader van hun beleid i Wonen, Ruimtelijke Ordening en belasting van onroerend goed zullen ze autonoom kunnen kiezen de aftrekken,

vrijstellingen, aftrekbare bestedingen en belastingverminderingen met betrekking tot onroerend goed te behouden, aan te passen, te schrappen of aan te vullen.

b. Vennootschapbelasting

De Gewesten krijgen de bevoegdheid voor het vaststellen van vrijstellingen en aftrekken die een redelijk verband houden met het voeren van een economisch beleid via fiscale maatregelen. Het betreft bijgevolg alle investeringsgebonden of tewerkstellingsgebonden aftrekken of vrijstellingen, doch evenzeer regels inzake provisievorming en diverse typen van beroepskosten, en ook op bijzondere afschrijvingsregimes en dergelijke.

Conform het EU-recht mag de regionale bevoegdheid inzake belastingaftrekken/kredieten niet de vorm aannemen van een regionale mogelijkheid tot afwijkingen of aanvullingen op voortbestaande federale regels. Dat zou als een regionale steunmaatregel kunnen worden beschouwd. Men moet daarentegen een aantal domeinen definiëren waarvoor voortaan enkel nog regionale regels kunnen worden uitgevaardigd. Net zoals in de personenbelasting zal hiertoe concreet worden omschreven in welke domeinen fiscale bijzondere maatregelen die de vorm kunnen aannemen van belastingkredieten, al dan niet terugbetaalbaar of van belastingverminderingen, uitsluitend door de regio's kunnen worden ingevoerd. Op die domeinen (bijvoorbeeld investeringen en uitgaven O&O, bijkomende aanwervingen, bijzondere fiscale versnelde afschrijvingsritmes, energie opwekking en besparingsmaatregelen, investeringen in logistieke onderbouwing of activiteit...) zullen de thans geldende federale regels worden bevroren. In de toekomst zullen deze nog uitsluitend door de regionale overheden kunnen worden aangepast of aangevuld.

Voor de in aanmerking komende uitgaven of investeringen of handelingen verricht binnen België, gelden de belastingregels van het Gewest waarin de vestiging is gelegen waaraan deze aanwijsbaar zijn verbonden, en is de plaats van vestiging in België van de zetel van de vennootschap zonder invloed.

5. Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft bijzondere financieringsnoden. Het nieuwe financieringsmodel zal soelaas bieden aan de inkomstenzijde. Het afschaffen van de

negatieve term, die voor Brussel hoger ligt dan voor de andere Gewesten, zal de opbrengst uit de personenbelasting voor Brussel relatief verhogen.

Aan de uitgavenzijde wordt komaf gemaakt met de derdebetalersfunctie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor gemeenschapsmateries. Het BHG zal in de nieuwe regeling worden vrijgesteld van de trekkingsrechten die de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de Franse Gemeenschapscommissie hebben op zijn begroting. Die bedragen moeten voortaan uit de federale begroting en/of uit de begrotingen van de Gemeenschappen worden verstrekt aan de betrokken gemeenschapscommissies.

Voor de extra financiering van het BHG zij verwezen naar het hoofdstuk "BHV en Brussel".

6. Overgangsregeling

Het nieuwe financieringsmechanisme zal via een transitieperiode worden ingevoerd in de zin dat voor de betrokken deelstaten een budgettaire neutraliteit ten opzichte van hun situatie in het jaar dat voorafgaat aan de invoering van het nieuwe financieringsmechanisme, wordt gegarandeerd. Op die manier wordt ook rekening gehouden met eventuele verschillen in startpositie tussen de betrokken deelstaten.

Zie bijlage 1 "Technische uitwerking nieuw financieringssysteem" en bijlage 2 "Essentie van het nieuwe financieringsmodel"

GEZINSBELEID – KINDERBIJSLAG

Sinds de staatshervorming van 1980 zijn de Gemeenschappen bevoegd voor het gezinsbeleid, met inbegrip van alle normen van hulp en bijstand aan gezinnen en kinderen. Ter wille van de homogenisering van de bevoegdheidspakketten en om hen een bijkomend beleidsinstrument ter beschikking te stellen, zou het aangewezen zijn de kinderbijslag over te dragen aan de Gemeenschappen. Ter wille van de specifieke situatie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, kan aanvaard worden daar een gemeenschappelijk beleid van de twee Gemeenschappen te ontwikkelen, meer bepaald door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC). De Vlaamse en Franse Gemeenschapsregeringen en -parlementen zullen hun bevoegdheden inzake gezinsbijslag dus uitsluitend in respectievelijk het Vlaamse en het Waalse Gewest uitoefenen. De Duitstalige Gemeenschap kan haar bevoegdheid in deze zelf uitoefenen of deze overdragen aan de Franse Gemeenschap.

De nieuwe regering zal de ***bevoegdheid en de middelen voor de toekenning van kinderbijslag en kraamgeld*** naar de Gemeenschappen en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) overhevelen, met dien verstande dat in het Brusselse Gewest die bevoegdheid uitgeoefend wordt door de Vergadering en het College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

De Gemeenschappen krijgen volledige autonomie voor de jaarlijks toegekende middelen. In het Brussels gewest gaat deze bevoegdheid naar de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) in wiens college de ministers van de Vlaamse en Franse Gemeenschap voortaan volwaardig stemrecht krijgen in plaats van een louter adviserende stem.

Voor de toekenning van die middelen wordt, op grond van de uitkeringen en de vigerende regelgeving in 2010, een forfaitair bedrag berekend per kind, ongeacht leeftijd en categorie. Elk gewest krijgt jaarlijks een dotatie ter grootte van het product van het aantal rechthebbende kinderen (volgens de federale definitie 2010) en het forfaitair bedrag (dat jaarlijks wordt aangepast aan de inflatie).

Om de bevoegdheid van de Gemeenschappen voor de kinderopvang te homogeniseren, wordt het **Fonds voor Collectieve Uitrustingen en Diensten (FUCD)** opgeheven. De middelen ervan worden verdeeld over de drie Gemeenschappen, volgens de modaliteiten die beschreven staan in artikel 28 van het voorstel van bijzondere wet houdende institutionele maatregelen dd. 3 maart 2008 (Parl. St. Senaat 4-602/1) en artikel 2 van het voorstel van gewone wet betreffende de Duitstalige Gemeenschap van dezelfde dag (Parl. St. Senaat 4-603/1).

JUSTITIE

Het vertrouwen dat burgers stellen in de overheid staat of valt vaak met het vertrouwen dat zij hebben in de werking van het gerecht. Zonder afbreuk te willen doen aan de inzet en de gedrevenheid van de personeelsleden van de verschillende parketten en rechtbanken, moeten we vaststellen dat de structuren van de Belgische justitie niet aangepast zijn aan de noden van de 21ste eeuw. Aan dit vraagstuk willen we deels via de staatshervorming tegemoetkomen.

Omdat het tot nog toe niet mogelijk is gebleken de afspraken uit het justitiehoofdstuk uit het zogenaamde Octopusakkoord over de hervorming van politie en gerecht uit 1998 uit te voeren, is het wenselijk de deelstaten de bevoegdheid te geven om, parallel aan hervormingsmaatregelen op het federale niveau (onder meer de vermindering van het aantal gerechtelijke arrondissementen), in hoge mate de organisatie en werking van het gerecht te hervormen. Daarnaast zullen enkele bevoegdheden van het beleidsdomein Justitie overgedragen worden aan de deelstaten zodat die bevoegdheden dichterbij de burger georganiseerd kunnen worden.

Het recht zelf, zoals het geregeld is in onder meer het Burgerlijk Wetboek, het Strafwetboek, blijft de bevoegdheid van de federale overheid, behalve uiteraard wanneer het beleidsdomeinen betreft die tot het bevoegdheidsressort van de Gemeenschappen en de Gewesten behoren.

1. Organisatie en werking

Met uitzondering van het gerechtelijk arrondissement Brussel, dat een federale bevoegdheid blijft, krijgen de Gemeenschappen de bevoegdheid om de **organisatie en de werking** van de rechtbanken in eerste aanleg (politierechtbank, vredegerecht, rechtbank van eerste aanleg, rechtbank van koophandel, ...) en in tweede aanleg (hof van beroep, arbeidshof, ..) zelf te regelen. Het militaire gerecht, het Hof van Cassatie, de Raad van State, het Grondwettelijk Hof en het federaal parket blijven tot de exclusieve bevoegdheid van de federale overheid behoren.

Verder wordt voorgesteld dat de Gemeenschappen en de Gewesten hun eigen **administratieve rechtscolleges** kunnen oprichten, zodat burgers zich niet tot de Raad van State hoeven te richten als zij een beslissing willen aanvechten. Dat zal de werklast bij de Raad van State aanzienlijk verminderen. Ook zal de volgende regering de nodige wetgevende initiatieven nemen, met inbegrip van de herziening van artikel 144 van de Grondwet, om de toekenning van schadevergoeding te regelen.

De bevoegdheidstoewijzing omvat ook de bevoegdheid voor de opleiding en benoeming van magistraten in de eigen rechtscolleges. Dit evenwel met vrijwaring van de arbeidsmobiliteit van magistraten.

2. Vervolgings- en strafuitvoeringsbeleid

De deelstaten krijgen een grotere rol in het **vervolgings- en strafuitvoeringsbeleid** door:

- De participatie van de Gemeenschappen aan de besluitvorming van de strafuitvoeringsrechtbanken;
- Toekenning aan de Gemeenschaps- en Gewestregeringen van een positief injunctierecht in de eigen bevoegdheidsdomeinen;
- Te voorzien in een vertegenwoordiging van de Gemeenschappen bij het College van de Procureurs-generaal;
- Overheveling naar de Gemeenschappen van de taken van de Justitiehuzen die verband houden met het onthaal van slachtoffers en rechtshulp, en van andere burgerlijke taken;
- De volledige overdracht naar de Gemeenschappen van de bevoegdheid en de budgetten met betrekking tot geïnterneerden.

Door die maatregelen zal elke deelstaat een eigen vervolgings- en strafuitvoeringsbeleid kunnen voeren en daarbij rekening houden met eigen noden en beleidsinzichten.

3. Jeugdbescherming

Een ander domein waarbij de Gemeenschappen een belangrijke rol te spelen hebben, is het *jeugdsanctierecht*. Aangezien de Gemeenschappen al bevoegd zijn voor een deel van dit beleidsdomein, zal het samenbrengen van alle bevoegdheden op het Gemeenschapsniveau de efficiëntie verhogen. De volgende regering zal daarom deze bevoegdheden volledig overdragen aan de Gemeenschappen:

- Het vastleggen van straffen en begeleidende maatregelen;
- Het bepalen van de regels tot uithandengeving;
- Het opstellen van de plaatsingsregels in de gesloten instellingen.

VERRUIMING EN HOMOGENISERING

Behalve in de eerder behandelde beleidsdomeinen zal de nieuwe regering ook in een reeks andere beleidsdomeinen bevoegdheden overdragen aan de deelstaten, enerzijds om hun beleidsautonomie te verruimen, anderzijds om in domeinen waarin zij al bevoegdheden uitoefenen homogene en samenhangende bevoegdheidspakketten tot stand te brengen. Eveneens ter versterking van het politieke gewicht van de deelstaten, zullen enkele federale instellingen hervormd worden en zullen de Gemeenschappen en/of Gewesten zitting krijgen in de beheersorganen van enkele federale instellingen en overheidsbedrijven.

1. Economisch en industrieel beleid

Volgende aangelegenheden worden overgedragen naar de Gemeenschappen:

- wetenschapsbeleid (Interuniversitaire Attractiepolen en Technologische Attractiepolen)
- de erkenning van toeristische centra (exclusief de arbeidsrechtelijke aspecten)

Volgende aangelegenheden worden overgedragen naar de Gewesten:

- de regelgeving voor het vergunningsbeleid inzake handelsvestigingen en het Nationaal Sociaal-Economisch Comité voor de Distributie
- de toegang tot het beroep en de vestigingsvoorwaarden
- het Participatiefonds (inclusief de activa)
- Finexpo
- Belgische Maatschappij voor Internationale Investeringen (BMI)
- Belgisch Agentschap voor Buitenlandse Handel.

Binnen de Nationale Delcrederedienst wordt de rol van de deelstaten vergroot.

2. Telecommunicatie

De omroepbevoegdheid van de Gemeenschappen wordt aangepast aan de ingrijpende technische evoluties en de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, met behoud van een federaal regelgevend kader voor tarieven, universele dienstverlening en privacy.

3. Energie

De Gewesten krijgen de bevoegdheid voor de vaststelling van de distributietarieven (exclusief sociaal tarief).

4. Landbouw

Het **Belgisch Interventie en Restitutie Bureau** (BIRB) en het **Landbouwrampenfonds** worden overgedragen aan de Gewesten. De Gewesten worden ook bevoegd voor het **dierenwelzijn**. De nieuwe regering zal onmiddellijk uitvoering geven aan het akkoord Peeters-Demotte over de overdracht van de **Plantentuin in Meise**.

5. Wonen, huisvesting en ruimtelijke ordening

De nieuwe regering zal volgende bevoegdheden en/of diensten integraal overdragen aan de Gewesten:

- De Woninghuurwet;
- De Handelshuur;
- De Pachtwet;
- De delen van het Burgerlijk Wetboek die verband houden met onroerende goederen;
- Het kadaster en de kantoren voor hypotheekbewaring.

6. Mobiliteit en verkeersveiligheid

De nieuwe regering zal de Wegcode en het Verkeersreglement van 1976 overdragen aan de Gewesten, inclusief de handhaving ervan (boetes) en het Verkeersveiligheidsfonds. Het voorgaande gaat gepaard met het sluiten van een samenwerkingsakkoord over intergewestelijke mobiliteit en grensoverschrijdende secties van snelwegen. Het BIVV wordt opgeheven. De Gewesten worden bevoegd voor normering van de verkeersinfrastructuur en de verkeersveiligheid. De federale overheid kan door middel van een samenwerkingsakkoord eigen verkeersveiligheidsacties voeren op de autosnelwegen.

Ook de technische controle van auto's en de metrologie (exclusief productnormen) worden overgedragen.

De Gemeenschappen krijgen de bevoegdheid voor de rijopleiding en de rij scholen (exclusief het rijbewijs).

Aansluitend op hun bevoegdheid voor de binnenwateren, krijgen de Gewesten de bevoegdheid voor de reglementering van de binnenvaart (inclusief politionele bevoegdheid).

De Gewesten krijgen een significante vertegenwoordiging in de Raden van Bestuur van de NMBS Holding, de NMBS Groep en Infrabel. Ze kunnen de aanleg, aanpassing of modernisering van spoortrajecten aanwijzen en cofinancieren bovenop het bestaande systeem van prefinanciering. Er wordt voorzien in een juridisch kader voor samenwerking tussen de NMBS en de regionale openbare vervoersmaatschappijen in het kader van het Gewestelijk Expresnet (GEN).

7. Lokaal bestuur

Door middel van de herziening van de desbetreffende artikelen van de Grondwet, zal de nieuwe regering het aan de Gewesten overlaten hun decentrale bestuursorganisatie (meer bepaald de indeling in provincies) autonoom te regelen.

Volgende aangelegenheden worden overgedragen aan de Gewesten:

- de federale middelen voor grootstedenbeleid,
- het veiligheids- en preventiebeleid
- de brandweer en de civiele bescherming, exclusief de dringende medische hulpverlening, de centra 112 en Astrid

De Gewesten worden betrokken bij de organisatie en werking van het federaal crisiscentrum en bij de afbakening van de lokale politiezones en de zones voor dringende medische hulpverlening.

8. Asiel en migratie

Naast wat eerder is bepaald over de arbeidsmigratie (arbeidskaarten) ,zal worden onderzocht hoe en in welke voorwaarden (gelet op de band met het toegangs- en verblijfsrecht) de Gemeenschappen de bevoegdheid krijgen voor studentenmigratie.

Het Federaal Impulsfonds voor Migrantenbeleid wordt opgeheven; de middelen worden overgeheveld naar de Gemeenschappen.

9. Andere

Opdat ze hun organisatie en werking zelf kunnen regelen, zal de nieuwe regering de beperkingen op de **constitutieve autonomie** van de Gemeenschappen en de Gewesten opheffen. Het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest oefent zijn constitutieve autonomie uit volgens de regels van de dubbele meerderheid en met behoud van de geldende garanties voor de Nederlandstaligen.

De Gewesten krijgen de mogelijkheid om over aangelegenheden van gewestelijk belang in het betrokken Gewest een volksraadpleging te houden.

De deelstaten kunnen een eigen Rekenhof oprichten, dat de bevoegdheden van het huidige Rekenhof overneemt ten aanzien van het bestuur van de betrokken deelstaat en diezelfde bevoegdheid uitoefent ten aanzien van de lokale besturen (gemeente, provincie, ...).

Door aanpassing van de Bijzondere Wet op de Hervorming der Instellingen en door schrapping van het APKB (KB tot bepaling van algemene principes statuut ambtenaren), krijgen de deelstaten de volledige bevoegdheid en verantwoordelijk voor hun **ambtenarenkorps**.

Het **Rampenfonds** wordt opgeheven en overgedragen aan de Gewesten.

De Algemene directie Statistiek en Economische informatie van de FOD Economie, ook en beter bekend als het **Nationaal Instituut voor de Statistiek**, wordt omgevormd tot een instelling, genormeerd, beheerd en gefinancierd volgens een samenwerkingsakkoord tussen de federale staat en de deelstaten.

De nieuwe regering zal uitvoering geven aan artikel 6ter van de BWHI (oprichting van een werkgroep met het oog op de defederalisering van **ontwikkelingssamenwerking**).

De nieuwe regering zal een initiatief nemen om, in overleg met de sociale partners, de **officiële feestdag van elke Gemeenschap** als arbeidsvrije feestdag in die Gemeenschap te erkennen.

Naar analogie van de Orde van Advocaten, worden de andere **deontologische ordes** (artsen, architecten, ...) gedefederaliseerd.

De **filmkeuring** wordt overgeheveld naar de Gemeenschappen.

De Gemeenschappen en de Gewesten krijgen een vertegenwoordiging in het beheer van de **Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) en Kruispunt van de Sociale Zekerheid (KSZ)**.

De bevoegdheid voor **onteigeningen**, inclusief de aankoopcomités, worden overgedragen aan de Gewesten.

BHV EN BRUSSEL

1. Kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde

Het decennialang aanslepende probleem van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde kan eindelijk een evenwichtige oplossing krijgen door de verticale splitsing van de kieskring in een provinciale kieskring Vlaams-Brabant enerzijds en een kieskring Brussel anderzijds.

Zoals het Grondwettelijk Hof (toen Arbitragehof) suggereerde in zijn arrest van 2003, kan die splitsing gepaard gaan met “bijzondere modaliteiten”.

Aan de Franstalige verzuchting tot behoud van het recht van de inwoners van de zes faciliteitengemeenten om bij de verkiezingen voor Kamer, Senaat en Europees Parlement een stem te kunnen uitbrengen op de lijsten die worden voorgelegd in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, kan worden tegemoetgekomen door in die gemeenten en voor die verkiezingen de kiezers de mogelijkheid te geven te stemmen op ofwel de lijsten die ingediend zijn in de kieskring Vlaams-Brabant ofwel de lijsten die ingediend zijn in de kieskring Brussel. In deze laatste kieskring wordt de mogelijkheid ingevoerd om, binnen elke taalgroep, een lijstverbinding te maken zoals die vandaag geldt voor de verkiezing van het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (art. 16bis, § 2 BWBI).

Een tweede cluster van Franstalige verzuchtingen betreft de voogdij van de Vlaamse overheid, de rechtsbescherming en jurisdictionele bevoegdheid ten aanzien van de randgemeenten, en de discussie over de invulling van het burgemeestersambt in drie van de zes gemeenten. In wezen gaan deze eisen terug op een verschillende interpretatie van de faciliteitenregeling. Ook aan Vlaamse zijde gelden in deze kwesties vragen en verlangens.

Deze tegenstellingen kunnen worden overbrugd door de wettelijke verankering van

- het principe dat de plaatselijke diensten in de randgemeenten in hun betrekkingen met particulieren het Nederlands hanteren. Het Frans kan evenwel worden gehanteerd indien een inwoner daartoe uitdrukkelijk verzoekt bij elk contact in kwestie;

- het principe dat van bovenvermelde regel kan worden afgeweken en tweetalige afschriften kunnen worden verstrekt indien aan de gemeentelijke overheid een individuele aanvraag wordt gericht om gepersonaliseerde documenten in beide talen te mogen ontvangen. Deze uitzondering wordt toegekend voor een periode van maximaal drie jaar en is op uitdrukkelijk verzoek hernieuwbaar.

Met een dergelijke regeling kan een langdurig geschil over de praktische toepassing van de faciliteitenregeling wettelijk worden beslecht en wordt tevens tegemoetgekomen aan diverse revindicaties waaraan dit dispuut de facto ten grondslag lag.

De Nederlandstalige kamers van de Raad van State behouden hun huidige bevoegdheden, ook inzake beroepsprocedures uitgaande van inwoners van de zes randgemeenten. Deze kunnen evenwel op gemotiveerde wijze verzoeken dat voor het oordeel over dit beroep een Franstalig lid van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State wordt toegevoegd wanneer het beroep wordt geacht de verhoudingen tussen de Nederlandstaligen en Franstaligen of anderszins de pacificatie in de zes betrokken randgemeenten te raken.

Om komaf te maken met de carrousel omtrent de invulling van het burgemeestersambt in drie randgemeenten en om toekomstige disputen te vermijden, wordt een nieuwe regeling ingevoerd. Burgemeesters van wie de benoeming geweigerd wordt door de (Vlaamse) voogdijoverheid kunnen zich wenden tot de bevoegde kamer van de Raad van State. Desgevraagd wordt voor het oordeel over dit beroep een Franstalig lid van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State toegevoegd.

Wie geen rechtsmiddel aanwendt tegen de weigering om hem te benoemen, wordt geacht aan het mandaat te verzaken en kan niet opnieuw worden voorgedragen binnen dezelfde legislatuur.

2. Gerechtelijk arrondissement Brussel

Voor de splitsing van het gerechtelijke arrondissement Brussel geldt het wetsvoorstel dat in de vorige zittingsperiode ingediend werd door senator Hugo Vandenberghe als uitgangspunt.

Net zoals voor de problematiek van de kieskringen, dient ook inzake het Franstalig onderwijs in de faciliteitengemeenten een correct gevolg en uitvoering gegeven te worden aan de arresten van het Grondwettelijk Hof.

3. Brussels Gewest

Via een gefaseerde financiering wordt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de opportuniteit geboden om op een meer doortastende wijze de sociale en economische problemen aan te pakken waarmee onze hoofdstad te kampen heeft, ten bate van zowel inwoners als niet-inwoners. Vanaf 2011 wordt voorzien in een jaarlijkse extra financiering van 100 miljoen euro. Dat bedrag wordt tot en met 2013 jaarlijks verhoogd met 100 miljoen euro. Dit wordt onder meer gerealiseerd in het kader van de hervorming van de fiscaliteit binnen de Bijzondere Financieringswet en door de vrijstelling van trekkingsrechten.

Een additionele jaarlijkse financiering van 50 miljoen euro wordt toegekend na validatie door de federale regering van een akkoord dat binnen de Brusselse regering tot stand komt en voorbereid door een expertencommissie ter zake, over een meer transparante en efficiënte bestuurlijke organisatie op het territorium van Brussel-19.

Om het hoofd te bieden aan de complexe taalproblematiek van het hoofdstedelijk gebied wordt een werkgroep opgericht die een afdwingbare 'win-win'-regeling uitwerkt die zowel het tweetalig karakter van onze hoofdstad versterkt als een efficiënte en effectieve dienstverlening garandeert.

Gelet op de grote interactie op velerlei bevoegdheidsdomeinen (mobiliteit, economie, werk...) worden de drie Gewesten uitgenodigd om samenwerkingsakkoorden te sluiten over zoveel mogelijk beleidsdomeinen. Gelet op de pendel van en naar het Brussels gewest en de centrale ligging, wordt in een bijzondere wet ingeschreven dat voor verkeersplannen en wegenwerken die de toegang of uitgang tot Brussel betreffen, er een verplicht voorafgaand overleg dient plaats te hebben tussen de betrokken gewesten.

BIJLAGEN

Bijlage 1

TECHNISCHE UITWERKING NIEUW FINANCIERINGSSYSTEEM

Concreet worden de dotaties zoals gespecificeerd in art 33 §4 (toegewezen deel uit de personenbelasting aan de gewesten), art 35 octies (bijkomende middelen voor de naar de gewesten overgehevelde bevoegdheden), art 33bis (de negatieve term), art 46/47 (het toegewezen deel uit de personenbelasting aan de gemeenschappen), en art 47bis (de compensatie kijk- en luistergeld) van de BFW, vervangen door de opbrengsten uit een gewestelijke personenbelasting.

De gewestelijke personenbelasting wordt georganiseerd als een gesplitst tarief model waarbij de gewesten bevoegd worden voor een eigen tariefstructuur *naast* – niet bovenop – de federale tariefstructuur. Op deze manier vermijden we directe effecten van federale fiscale beslissingen op gewestelijke ontvangsten.

Naast een federale tariefstructuur is de belastbare basis gemeenschappelijk voor de federale overheid en de drie gewesten. De belastbare basis is de belastbare basis vóór enige aftrek, in zijn fiscaal technische betekenis. Er wordt dus geen rekening gehouden met de federale of regionale aftrekken, regionale op- en afcentiemen of kortingen, regionale of federale belastingvermeerderingen of belastingverminderingen. Het is deze belastbare basis die de vertrekbasis vormt van het nieuwe solidariteitsmechanisme.

De gewestelijke tariefstelling dient progressief te worden geconcipeerd. Voor het progressiviteitscriterium van de tariefstructuur wordt gewerkt zonder rekening te houden met de federale of regionale aftrekken, regionale op- en afcentiemen of kortingen, regionale of federale belastingvermeerderingen of verminderingen. Op die manier wordt de impact van de federale fiscale beleidsmaatregelen beperkt terwijl er voor de eigenlijke gewestelijke fiscale autonomie een afzonderlijk progressiviteitscriterium geldt, zoals nu gespecificeerd in de BFW. Concreet moeten de beslissingen die de Gewesten nemen met betrekking tot een wijziging van de eigen tarieven en/of belastingverminderingen/vermeerderingen in de personenbelasting, er voor zorgen dat de verandering in de gewestelijke belastingdruk voor hogere inkomens niet groter/kleiner is dan voor lagere inkomens. Dat is ook een manier om geen afbreuk te doen aan het zogenaamde fiscale prerogatief van de federale overheid.

Het nieuwe solidariteitsmechanisme beoogt het verevenen tussen subnationale overheden van de fiscale capaciteit – niet de uitgaven – van de diverse regio's op basis van een representatieve belastingvoet (globaal of per belastingschijf). Concreet kijkt het solidariteitsmechanisme naar de afwijking van de belastbare basis per capita in een regio ten opzichte van de nationale belastbare basis per capita. Die afwijking wordt gewogen met een (globaal of per inkomensschijf) representatieve gewestelijke belastingvoet en een factor die de mate van verevening weergeeft. De regionale per capita belastbare basis wordt dus verevend tot op een fractie van het Rijksgemiddelde. Toepassing van de representatieve belastingvoet op de verevende belastbare basis per capita geeft de solidariteitsbijdrage per inwoner voor een gewest dat over een lagere belastbare basis per capita beschikt.

Zoals in elk solidariteitsmechanisme schuilt ook hier een risico op efficiëntieverliezen. Zoals zo vaak bij verzekeringen het geval is, sluipt, na de beoogde solidarisering van risico's, via de achterdeur een 'moral hazard' probleem binnen. Hiermee rekening houdend kan de factor nooit 100% bedragen. Wij stellen een bandbreedte voor van 60% tot 80%. Het precieze bedrag zal worden vastgelegd bij de invoering van het nieuwe financieringsmechanisme rekening houdend ook met de budgettaire uitgangspositie van de diverse betrokken overheden.

De incohiering zelf van de personenbelasting alsmede de organisatie blijft in eerste instantie een bevoegdheid van de federale overheid. Wanneer een gewest er klaar voor is, kan het opteren voor de heffing, de controle, de inning en de invordering van de personenbelasting in eigen beheer te nemen, conform de huidige regeling voor de gewestbelastingen. Zo kunnen ze uiteindelijk ook de vruchten plukken van een efficiënte organisatie.

Zowel de personenbelasting als het solidariteitsmechanisme worden op basis van het woonplaatsprincipe georganiseerd, met uitzondering voor de niet-inwonende EU-burgers en Belgen die in het verleden Europees mobiel zijn geweest. De werkplaats van die twee categorieën bepaalt waar de regionale belasting van niet-inwoners/personenbelasting wordt betaald en bij welke regio hun belastbare basis moet worden bijgeteld, voor het berekenen van de belastingcapaciteit voor het solidariteitsmechanisme.

De door de federale overheid vrij te geven fiscale ruimte –en dus het federaal toe te passen tarief - zal bij de invoering van dit nieuwe financieringsmechanisme worden bepaald. Dit federale tarief zal in de toekomst verder kunnen afgestemd worden op eventuele nieuwe overdrachten van uitgavenbevoegdheden naar de G&G.

De federale tarieven worden proportioneel verminderd zodanig dat de opbrengsten uit de staatbelasting gelijk zijn aan de opbrengsten van de staatbelastingen gecorrigeerd voor de over te dragen dotaties gefinancierd uit de personenbelasting aan de gewesten in het gekozen referentiejaar. Concreet zal in eerste instantie aan de FOD Financiën worden gevraagd te berekenen wat de belastingopbrengsten zijn voor de federale staat per inkomensschijf.

Vervolgens kan het representatief tarief (globaal of per inkomensschijf) worden bepaald tesamen met de andere parameters (zoals het vereveningspercentage in het solidariteitsmechanisme) in het licht van de budgettaire neutraliteit op het moment van de invoering van het nieuwe financieringssysteem voor de betrokken overheden.

Vervolgens zullen aan de NBB en het Federaal Planbureau simulaties van de evolutie van de belastbare basissen in Rijk en de drie regio's (aantal scenario's mbt evolutie werkzaamheidsgraden) worden gevraagd.

Besluit

Het moge duidelijk zijn dat dit nieuwe financieringsmodel tegemoet komt aan de verzuchtingen van beide gemeenschappen in dit land en een duurzaam evenwicht kan vormen tussen verantwoordelijkheid en solidariteit. Enerzijds zal dit model aan de regio's betere impulsen geven om hun socio-economisch beleid te richten op de creatie van een brede financieringsbasis voor onze sociale zekerheid, anderzijds zal het vereveningsmechanisme ervoor zorgen dat de solidariteit tussen de rijke en minder rijke regio's gegarandeerd blijft. Wij menen bijgevolg dat dit financieringsmodel gedurende de komende jaren een sterke basis kan vormen voor het gezamenlijk streven van de regio's in dit land naar meer welvaart en sociale zekerheid.

Illustratief Rekenvoorbeeld

Tabel 1: voorafname op de personenbelasting en de BTW 2008 ten gunste van de G&G (Nederlandstalige versie)

30.01.2009						
BEGROTINGSCONTROLE 2009						
2009 DEFINITIEVE VASTSTELLING 2008 (excl saldo t-1)						
financiering g&g - toegew ezen belastingopbrengsten - bijz w et 16.01.1989 laatst gew ijzgd door bijz w et 13.07.2001						
gewesten	art BFW	VG	WG	BG	totaal	
PB toew ijzingen						
toegew ezen gedeelte PB	art 33 §4	8.136.051,936	3.640.467,032	1.080.794,772	12.857.313,739	
bijkomende middelen overgehevelde bevoegdheden	art 35octies	135.009,272	88.430,288	3.515,911	226.955,471	
landbouw (1993)	art 35 ter	63.203,852	38.803,656	0,000	102.007,507	
landbouw & zeevisserij (2002)	art 35 quater	27.736,538	17.026,138	1.174,873	45.937,549	
wetenschappelijk onderzoek landbouw (2002)	art 35 quinquies	27.444,407	24.681,867	0,000	52.126,274	
buitenlandse handel (2002)	art 35 sexies	12.056,023	5.394,453	1.601,524	19.052,001	
provincie- en gemeentewet (2002)	art 35 septies	4.568,454	2.524,174	739,513	7.832,141	
negatieve term	art 33bis	2.630.876,657	1.110.821,500	509.601,374	4.251.299,531	
bedrag negatieve term	art 33bis §1	2.630.876,657	1.110.821,500	509.601,374	4.251.299,531	
vangnet	art 33bis §2	0,000	0,000	0,000	0,000	
nationale solidariteitstussenkomst	art 48	0,000	800.280,894	257.935,774	1.058.216,668	
voorafname op de PB - gewesten	art 34	5.640.184,551	3.418.356,713	832.645,083	9.891.186,347	
gemeenschappen						
	art BFW	VG	FG	DG	totaal	
BTW toew ijzingen						
toegew ezen gedeelte BTW	art 39, §2 & 40, §2	6.520.261,282	4.936.507,018	0,000	11.456.768,299	
bijkomende middelen herfinanciering	art 40ter	1.012.752,599	612.114,852	0,000	1.624.867,451	
voorafname op de BTW - gemeenschappen	art 41	7.533.013,881	5.548.621,869	0,000	13.081.635,750	
PB toew ijzingen						
toegew ezen gedeelte PB	art 46/47	3.770.101,989	2.008.286,353	0,000	5.778.388,341	
compensatie kijk- en luistergeld	art 47bis	527.799,676	292.730,194	5.663,356	826.193,226	
voorafname op de PB - gemeenschappen		4.297.901,665	2.301.016,547	5.663,356	6.604.581,568	
voorafname BTW en PB - gemeenschappen	art 36	11.830.915,546	7.849.638,416	5.663,356	19.686.217,318	
gemeenschapscommissies en gemeenten BHG						
	art BFW	VGC	FGC	gem BHG	totaal	
voorafname op de PB - Brussel	art 46bis BBW &	art 65bis, BFW	6.350,667	25.402,667	31.753,334	63.506,669
Totale voorafname belastingopbrengsten g&g		17.477.450,764	11.293.397,797	870.061,773	29.640.910,334	
w.o. PB		9.944.436,883	5.744.775,928	870.061,773	16.559.274,583	
w.o. BTW		7.533.013,881	5.548.621,869	0,000	13.081.635,750	
w.o. PB (excl gemeenschapscommissies en gemeenten BHG)		9.938.086,216	5.719.373,260	838.308,438	16.495.767,915	
BRON : FOD Financiën, Studiedienst						

Tabel 2: voorafname op de personenbelasting en de BTW 2008 ten gunste van de G&G (Franstalige versie)

30.01.2009						
CONTROLE BUDGETAIRE 2009						
2009 FIXATION DEFINITIVE 2008 (hors saldo t-1)						
financement c&r - parties attribuées de produits d'impôts - loi spéciale 16.01.1989 modifiée dernièrement par la loi spéciale du 13.07.2001						
						(x 1.000 euro)
régions		art LSF	RFI	RW	RBC	total
IPP attributions						
partie attribuée IPP		art 33 §4	8.136.051,936	3.640.467,032	1.080.794,772	12.857.313,739
moyens supplémentaires compétences transférées		art 35octies	135.009,272	88.430,288	3.515,911	226.955,471
agriculture (1993)		art 35 ter	63.203,852	38.803,656	0,000	102.007,507
agriculture & pêche (2002)		art 35 quater	27.736,538	17.026,138	1.174,873	45.937,549
recherche scientifique agriculture (2002)		art 35 quinquies	27.444,407	24.681,867	0,000	52.126,274
commerce extérieure (2002)		art 35 sexies	12.056,023	5.394,453	1.601,524	19.052,001
loi provinciale et communale (2002)		art 35 septies	4.568,454	2.524,174	739,513	7.832,141
terme négatif		art 33bis	2.630.876,657	1.110.821,500	509.601,374	4.251.299,531
montant du terme négatif		art 33bis §1	2.630.876,657	1.110.821,500	509.601,374	4.251.299,531
filet de sécurité		art 33bis §2	0,000	0,000	0,000	0,000
intervention de solidarité nationale		art 48	0,000	800.280,894	257.935,774	1.058.216,668
prélèvement sur l'IPP - régions		art 34	5.640.184,551	3.418.356,713	832.645,083	9.891.186,347
communautés		art LSF	CFI	CFr	CG	total
TVA attributions						
partie attribuée TVA		art 39, §2 & 40, §2	6.520.261,282	4.936.507,018	0,000	11.456.768,299
moyens supplémentaires refinancement		art 40ter	1.012.752,599	612.114,852	0,000	1.624.867,451
prélèvement sur la TVA - communautés		art 41	7.533.013,881	5.548.621,869	0,000	13.081.635,750
IPP attributions						
partie attribuée IPP		art 46/47	3.770.101,989	2.008.286,353	0,000	5.778.388,341
compensation redevance radio-télévision		art 47bis	527.799,676	292.730,194	5.663,356	826.193,226
prélèvement sur l'IPP - communautés			4.297.901,665	2.301.016,547	5.663,356	6.604.581,568
prélèvement sur la TVA et IPP - communautés		art 36	11.830.915,546	7.849.638,416	5.663,356	19.686.217,318
commissions communautaires et communes RBC		art LSF	CCFI	COCOF	comm RBC	total
prélèvement sur l'IPP - Instit. Bruxelloises		art 46bis BBW & art 65bis, LSF	6.350,667	25.402,667	31.753,334	63.506,669
Prélèvement total sur produits d'impôts c&r			17.477.450,764	11.293.397,797	870.061,773	29.640.910,334
dont IPP			9.944.436,883	5.744.775,928	870.061,773	16.559.274,583
dont TVA			7.533.013,881	5.548.621,869	0,000	13.081.635,750
dont IPP (hors commissions communautaires et communes RBC)			9.938.086,216	5.719.373,260	838.308,438	16.495.767,915

SOURCE : SPF Finances, Service d'Etudes

Tabel 3: Huidig toegewezen deel van de personenbelasting en het belastbaar inkomen

(in euro)	Rijk	VG	WG (incl DG)	BHG
Huidige dotaties (excl DG)	15.431.887.891	9.938.086.216	4.919.092.366	574.709.309
waarvan Gemeenschap (excl DG)	6.598.918.212	4.297.901.665	2.301.016.547	
MO: solidariteitsbijdrage	1.058.216.668	0	800.280.894	257.935.774
Totaal netto belastbaar inkomen (in euro)	Rijk	VG	WG (incl DG)	BHG
2008	156.104.491.477	95.819.595.121	48.398.741.436	12.867.260.328

Bron: ADSEI, http://statbel.fgov.be/nl/statistieken/cijfers/arbeid_leven/fisc/index.jsp

Tabel 4: opbrengsten personenbelasting (PB – IPP) : AJ 2009, inkomsten 2008, toestand 30/06/2010 (in euro)

- Vlaanderen	22.519.609.160
- Wallonie (hors DG)	9.958.323.530
- Brussel - Bruxelles	3.027.935.405
- Deutschsprachigen Gemeinschaft	152.046.077
Rijk - Royaume	35.657.914.172
- Wallonie (DG inclue)	10.110.369.607

Bron: FOD Financiën

Tabel 5: bevolking (1 januari 2008)

- Vlaanderen	6.161.600
- Wallonnie (hors DG)	3.382.606
- Brussel – Bruxelles	1.048.491
- Deutschsprachigen Gemeinschaft	74.169
Rijk - Royaume	10.666;866
- Wallonie (DG incluse)	3.456.775

Tabel 6: netto belastbaar inkomen per capita

	Rijk	VG	WG (incl DG)	BHG
per capita belastbare basis	14635	15551	14001	12272

Bron: ADSEI , eigen berekeningen

Tabel 7: solidariteitsbijdragen in nieuw systeem

(in euro)	WG	BHG
Per capita solidariteitsbijdrage	51,94	193,71
Totale solidariteitsbijdrage	179.539.853	203.106.202

Tabel 8: opbrengsten nieuw financieringsmechanisme

(in euro)	VG	WG	BHG
Opbrengsten gewestelijke personenbelasting	9.821.508.500	4.960.870.997	1.318.894.184
solidariteitsbijdrage		179.539.853	203.106.202
Verrekening Brussel	121.760.031	487.040.123	
Totaal	9.943.268.531	5.627.450.973	913.200.231
Verschil met BFW	5.182.315	-91.922.287	80.555.149

De illustratieve berekeningen zijn gebeurd op basis van een vereveningsfactor van 80%, met een verrekening vanuit het BHG naar de 2 gemeenschappen van 40% (van opbrengsten PB inclusief solidariteitsbijdrage) waarbij een 20/80 verdeelsleutel is gehanteerd tussen de 2 gemeenschappen. Als representatief gewestelijk tarief is 10,25% genomen.

Op basis van de berekeningen zou er vanuit de federale begroting in de transitieperiode een bijkomende dotatie van 92 mio euro naar het Waals Gewest (WG) gaan. De meerinkomsten voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest als gevolg van de toepassing van dit nieuwe financieringsmodel maken deel uit van de herfinanciering van 300 miljoen euro.

Bijlage 2

Essentie van het nieuwe financieringsmodel

In essentie komt het nieuwe financieringsmodel hierop neer:

De Gewesten verwerven voor meer dan 16 miljard fiscale autonomie inzake personenbelasting; dit is meer dan 54% van de huidige personenbelasting en BTW-dotaties uit de Bijzondere Financieringswet en ongeveer 45% van de totale opbrengst van de personenbelasting;

Van deze 16 miljard gaat bijna 10 miljard naar het Vlaamse Gewest, bijna 5 miljard naar het Waalse Gewest (waarvan een deel wordt doorgestort naar de Franse Gemeenschap), en 1,3 miljard naar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (waarvan een stuk wordt doorgestort naar de gemeenschappen). Opgelet: dit zijn cijfers vóór dat het solidariteitsmechanisme in werking treedt.

Na doorstorting naar de Gemeenschappen zullen de eigen fiscale ontvangsten van het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest toenemen tot respectievelijk 60% (Vlaams Gewest en Vlaamse Gemeenschap) dan wel 80% (Brussels Hoofdstedelijk Gewest en Waals Gewest) van hun middelen.

Opgelet : men vergelijkt de Vlaamse Gemeenschap met het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, zonder de Franse Gemeenschap. Dit mag niet leiden tot de veronderstelling dat Wallonië en Brussel in een grotere mate afhankelijk zijn van eigen fiscale inkomsten tegenover Vlaanderen. Men houdt immers geen rekening met de BTW-dotaties aan de Franse Gemeenschap.

De financiering van de Gemeenschappen door de BTW-dotaties blijft onveranderd. De leerlingen- en de bevolkingsevolutie blijft dus een belangrijke rol spelen in de financiering van de deelstaten ;

Het nieuwe model leidt voor geen enkele entiteit tot een structurele verarming. Een mogelijk beperkt tekort voor het Waalse Gewest bij de start van het nieuwe model kan gedurende een transitieperiode gecompenseerd worden door een tijdelijke federale dotatie;

Het model leidt tot een (gedeeltelijke)herfinanciering van het Brusselse Gewest;

Bijkomende bevoegdheidsoverdrachten, ook deze overgedragen bij deze zesde staatshervorming, zullen gepaard gaan met een evenredige toename van de fiscale autonomie inzake personenbelasting;

De Gewesten verwerven eigen tariefbevoegdheid inzake personenbelastingen door middel van een gesplitst tarief ;

De gewestelijke tariefzetting zal de federale progressiviteit niet ondermijnen ;

De fiscale autonomie inzake personenbelasting wordt uitgebreid: fiscale aftrekken in de personenbelasting verbonden met gewestelijke bevoegdheden worden de exclusieve bevoegdheid van de Gewesten (bv. energiezuinige investeringen, huisvesting,...);

De Gewesten verwerven ook fiscale autonomie inzake vennootschapsbelasting door exclusieve bevoegdheid inzake fiscale aftrekken, vrijstellingen en verminderingen verbonden met gewestelijke bevoegdheden (bv. investeringsaftrek, tewerkstellingsgebonden aftrekken, ...).

Een solidariteitsmechanisme blijft van toepassing maar geeft betere beleidsimpulsen dan het huidige solidariteitsmechanisme.

Wanneer een Gewest er klaar voor is kan het de inning en de controle van de personenbelasting in eigen beheer nemen, conform de huidige regeling voor de gewestbelastingen.